

Priekšlikuma par finansējuma pārvirzīšanu Programmas zivsaimniecības attīstībai 2021.-2027.gadam ietvaros pamatojums

1. Priekšlikums lēmuma pieņemšanai Uzraudzības komitejā tiek virzīts pamatojoties uz 2024. gada 10. aprīļa **Zivsaimniecības konsultatīvās padomes**¹ sēdē (protokols Nr. 4.2.-8e/2/2024) un Zivsaimniecības konsultatīvās padomes rakstiskajā procedūrā (2024. gada 4.jūnija protokols Nr. 4.2-8e/4/2024) pieņemtajiem lēmumiem. Uzraudzības komitejā atbilstoši PZA struktūrai tiek rosināts pārvirzīt publisko finansējumu PZA **1. prioritātes KM 1.3** darbības veida "**Galīga zvejas darbību pārtraukšana**" īstenošanai **3 686 050 EUR** apmērā, lai nodrošinātu Latvijas zvejas flotes ziņojumā par 2022. gadu paredzēto 9 zvejas kuģu izņemšanu no zvejas flotes un sniegtu atbalstu attiecīgo zvejas kuģu zvejniekiem, kā arī papildus publisko finansējumu **1. prioritātes KM 1.1** darbības veidam "**Atbalsts zvejniekiem piekrastes zvejā**" **554 389 EUR** piekrastes zvejnieku konkurētspējas kāpināšanai (lēmumā norādīta tikai tā Zivsaimniecības konsultatīvās padomes lēmumā atbalstītās finansējuma pārdales (kopā 1 000 000 EUR) daļa, kas skar izmaiņas PZA finansējuma sadalījumā un ir apstiprināma ar UK lēmumu).
2. **Skaidrojums par finansējuma pārvirzīšanu 1.prioritātes KM 1.3 darbības veida "Galīga zvejas darbību pārtraukšana" īstenošanai:**

2.1. Ar PZA darbības veidu "**Galīga zvejas darbību pārtraukšana**" tiek nodrošināta Kopējā zivsaimniecības politikā noteikto zvejas flotes segmentu līdzsvara panākšana ar tiem pieejamajiem zvejas resursiem, kompensējot kuģu izņemšanu no zvejas flotes gan zvejas kuģu īpašniekiem, gan attiecīgo kuģu zvejniekiem, kuri zaudē darbu uz attiecīgā kuģa.

2.2. Latvijas zvejas flotes ziņojumā par 2022. gadu, ko sagatavojis Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūts BIOR atbilstoši Kopējās zivsaimniecības politikas regulas Nr. 1380/2013² 22. pantam un Eiropas Komisijas izstrādātajai metodoloģijai, tika novērtēts, ka, lai zvejas flote būtu līdzsvarā ar tai pieejamajiem zvejas resursiem, **no zvejas flotes izņemami 9 zvejas kuģi no konkrēta zvejas flotes segmenta** (papildus informāciju skatīt arī Uzraudzības komitejas 2023.gada 18.oktobra lēmuma Nr. 9.3-26e/1/L/UK/2023 pielikumā).

2.3. Projektu iesniegumu iesniegšanas kārtā, kas norisinājās no 2023. gada 18. decembra līdz 2024. gada 19. janvārim, izsludinot visu darbības veidam "**Galīga zvejas darbību pārtraukšana**" pieejamo publisko finansējumu - 3 000 000 EUR, tika iesniegti projekti par 10 zvejas kuģiem un 36 zvejniekiem 6 915 150 EUR apmērā. Lauku atbalsta dienests esošā finansējuma ietvaros varēja apstiprināt tikai **4 zvejas kuģu un 15 zvejnieku projektu iesniegumus.**

2.4. Līdz ar to, lai nodrošinātu Latvijas zvejas flotes ziņojumā par 2022. gadu paredzēto visu 9 zvejas kuģu izņemšanu, Vadošā iestāde atbilstoši Zivsaimniecības konsultatīvajā padomē lemtajam rosina PZA veikt šādas izmaiņas un iztrūkstošo publisko finansējumu

¹ Ministru kabineta 2005. gada 25. janvāra noteikumi Nr. 62 "Zivsaimniecības konsultatīvās padomes nolikums"

² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1380/2013 (2013. gada 11. decembris) par kopējo zivsaimniecības politiku un ar ko groza Padomes Regulas (EK) Nr. 1954/2003 un (EK) Nr. 1224/2009 un atceļ Padomes Regulas (EK) Nr. 2371/2002 un (EK) Nr. 639/2004 un Padomes Lēmumu 2004/585/EK

darbības veidam "Galīga zvejas darbību pārtraukšana" **3 686 050 EUR**³ pārvirzot PZA 1.prioritātes ietvaros:

2.4.1. No **KM1.1 nomenklatūras 1.1.1** "Stiprināt ekonomiski, sociāli un ekoloģiski ilgtspējīgas zvejas darbības. Visas darbības, izņemot tās, kas atbalstītas saskaņā ar 17. un 19. pantu" publisko finansējumu **1 500 000 EUR**. Finansējums tiek pārvirzīts balstoties uz zivsaimniecības nevalstiskās organizācijas priekšlikumu, jo saistībā ar EJZAF regulas⁴ ierobežojošiem nosacījumiem attiecībā uz zvejas flotes modernizāciju, no atbalsta pretendentiem nav pieprasījuma zvejas flotes modernizācijai sākotnēji plānotā finansējuma apjomā.

2.4.2. No **KM 1.1 nomenklatūras 1.1.2** "Stiprināt ekonomiski, sociāli un ekoloģiski ilgtspējīgas zvejas darbības. Darbības, kas atbalstītas saskaņā ar 17. un 19. pantu" publisko finansējumu **400 000 EUR**. Finansējums tiek pārvirzīts balstoties uz zivsaimniecības nevalstiskās organizācijas priekšlikumu finansējuma pārvirzei no darbības veida "Zvejas darbību pagaidu pārtraukšana".

2.4.3. **KM 1.3** ietvaros no intervences veida "Zvejas darbību pagaidu pārtraukšana" uz intervences veidu "Galīga zvejas darbību izbeigšana" ES līdzfinansējumu **1 250 235 EUR**.

2.4.4. Ņemot vērā 2.4.1. un 2.4.2. apakšpunktos minēto nepieciešams no **KM1.1** intervences veida "Apstākļu veicināšana ekonomiski dzīvotspējīgām, konkurētspējīgām un pievilcīgām zivsaimniecības, akvakultūras un pārstrādes nozarēm" uz **KM1.3.** intervences veidu "Galīga zvejas darbību izbeigšana" ES līdzfinansējumu **1 330 000 EUR**.

2.5. Saistībā ar veiktajām publiskā finansējuma pārvirzēm starp intervences veidiem, nepieciešamas izmaiņas arī sasniedzamo rādītāju vērtībās.

Vadošā iestāde ierosina **KM 1.3** iznākuma rādītāja "projektu skaits" mērķrādītāju 2029.gadam samazināt **no 98 uz 58** un rezultātu rādītāju "**CR08 Personas, kas guvušas labumu**" samazināt **no 98 uz 58**. Ņemot vērā to, ka KM 1.3 īsteno ar diviem darbību veidiem un finansējuma pārvirzīšanas rezultātā ievērojami samazinās pieejamais finansējums otram KM 1.3 darbības veidam "Zvejas darbību pagaidu pārtraukšana", mainās proporcija attiecīgo darbības veidu īstenošanas iespējās un mērķos. Rādītājus tiek rosināts samazināt proporcionāli, ņemot vērā esošo situāciju darbības veidā "Galīga zvejas darbību izbeigšana" un samazinātā apjomā iespējas īstenot darbības veidam "Zvejas darbību pagaidu pārtraukšana". Līdz ar to kopā abos darbības veidos tiek prognozēti indikatīvi 58 projektu iesniegumi.

3. Skaidrojums par finansējuma pārvirzīšanu 1. prioritātes KM 1.1. ietvaros darbības veida "Atbalsts zvejniekiem piekrastes zvejā" īstenošanai:

3.1. Ņemot vērā piekrastes zvejnieku lielo aktivitāti un interesi projektu realizācijā piekrastes zvejniecības konkurētspējas un dzīvotspējas kāpināšanai, jau šobrīd teju viss darbības veidam "Atbalsts zvejniekiem piekrastes zvejā" piešķirtais publiskais finansējums 2,3 miljonu EUR apmērā ir piesaistīts projektu īstenošanai. Divās projektu iesniegumu iesniegšanas kārtās

³ 2.4.1., 2.4.2. un 2.4.3. (pieskaitot Latvijas budžeta līdzfinansējuma daļu) apakšpunktos minēto finansējuma pārvirzījumu rezultātā darbības veidam "Galīga zvejas darbību pārtraukšana" publiskais finansējums palielināsies par **3 686 050 EUR** (1 500 000 EUR no KM1.1. nomenklatūras 1.1.1. + 400 000 EUR no KM1.1. nomenklatūras 1.1.2. + 1 250 235 EUR no KM1.3. + 535 815 EUR no LV līdzfinansējuma daļas, kuru nav PZA intervences veidam jānorāda, un tā nav saistāma ar Uzraudzības komitejas lēmumu).

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 7. jūlija Regula (ES) 2021/1139, ar ko izveido Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fondu un groza Regulu (ES) 2017/1004, II pielikumu.

piekrastes zvejnieki uzņēmējdarbības attīstības plānu īstenošanai nelielu investīciju veikšanai iesnieguši vairāk kā 80 projektus virs 2 milj. EUR.

3.2. Lai nodrošinātu turpmāku mērķētu atbalstu piekrastes zvejniekiem to konkurētspējas stiprināšanai, Vadošā iestāde rosina darbības veida **“Atbalsts zvejniekiem piekrastes zvejā”** īstenošanai no KM 1.1 nomenklatūras 1.1.2 “Stiprināt ekonomiski, sociāli un ekoloģiski ilgtspējīgas zvejas darbības. Darbības, kas atbalstītas saskaņā ar 17. un 19. pantu” uz KM 1.1 nomenklatūru 1.1.1 “Stiprināt ekonomiski, sociāli un ekoloģiski ilgtspējīgas zvejas darbības. Darbības, kas atbalstītas saskaņā ar 17. un 19. pantu” pārvirzīt publisko finansējumu **554 389 EUR**. Finansējums tiek pārvirzīts balstoties uz zivsaimniecības nevalstiskās organizācijas priekšlikumu, jo saistībā ar zvejas resursu ierobežoto pieejamību vairs neplāno jaunu zvejas kuģu iegādi. Iznākuma un rezultāta rādītājus KM 1.1. ietvaros nav nepieciešams precizēt.